

[Udenrigsministeren.]

og bl. a. i betragtning af udsendelsen af Dansk Røde Kors' hospitalsskib „Jutlandia“ til Korea i anledning af De Forenede Nationers militære aktion dør er det meget ønskeligt, at disse konventioner snarest får gyldighed for Danmarks vedkommende, idet konventionen til forbedring af såredes, syges og skibbrudnes vilkår i de væbnede styrker på søen på adskillige punkter giver nye regler for hospitalsskibes stilling og virksomhed.

Forsåvidt angår konventionernes bestemmelser om bekæmpelse af misbrug og straf for overtrædelse af konventionerne, har justitsministeriet udtalt, at de krav om strafsanktioner, som konventionerne indeholder, i alt væsentligt vil kunne tilfredsstilles i henhold til de gældende regler i vor borgerlige og militære straffelov, og at ratifikationen ikke behøver at afvente de særlige straffebestemmelser, som man på visse punkter måtte finde det hensigtsmæssigt at foreslå.

Da rigsdagens samtykke i medfør af grundlovens § 18 vil være at indhente, forinden ratifikationen vil kunne finde sted, tillader jeg mig derfor herved at forelægge forslaget til rigsdagsbeslutning angående Danmarks ratifikation af de på den diplomatiske konference i Gevève den 12. august 1949 undertegnede fire konventioner til beskyttelse af krigens ofre, idet jeg anbefaler forslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Ernst Christiansen: Det er tilfældigt, at dette forslag om rigsdagens godkendelse af ratifikationen af de fire konventioner med de lange navne kommer umiddelbart efter, at vi har behandlet et par forslag vedrørende Atlantpagten, men der er naturligvis en logik i det. De to foregående forslag havde jo til hensigt at virke i fredens interesse og bidrage til at hindre krig, men ingen af os kan være sikker på, at krigen ikke kommer, og under en krig skulle de foreliggende konventioner bidrage til at mildne krigens ulykker.

Det vil ikke være rimeligt for mig at gå i enkeltheder i det digre værk på næsten 600 sider, der foreligger. Den højtærede udenrigsminister har da også meget summarisk forelagt disse konventioner, men opmærksomheden samler sig naturligvis netop om de ting, den højtærede udenrigsminister har fremhævet om modstandsfolks og frihedskæmperes større rettigheder.

På mit partis vegne kan jeg anbefale forslaget om ratifikation, men når man ser

på dette store forslag vedrørende en række konventioner, der indeholder mange gode bestemmelser, som man naturligvis ikke undgå at spørge om, hvad de er værd i praksis, og det kan vel ikke skjules, at vi alle har vore tvivl. Jeg tror dog, at man ikke skal være så skeptisk, så man helt for-kaster værdien af dem.

Jeg kommer i den forbindelse til at tænke på en episode, den højtærede udenrigsminister og jeg oplevede i fællesskab i august-dagene i 1943 i Horserød, hvor nogle af de tilstedeværende fanger — eller hvad vi nu var — spurgte den tyske befalingsmand, hvorfor vi var der, om vi var gidsler. Jeg husker endnu, hvor forlegen han blev overfor spørgsmålet. Han gav en meget svævende forklaring; det var åbenbart, at problemet folkeret eksisterede for denne tyske befalingsmand; det eksisterede i hvert fald som et skræmmebillede, der stod ude i horisonten, og det viser, at disse retsbestemmelser, selv under en situation, hvor man tilsyneladende er retsløs, dog ikke er helt værdiløse.

Men forudsætningen for, at de rettigheder, som disse konventioner sikrer borgerne under krig, kan få værdi, er naturligvis, at rettighederne er kendt. Det har allerede under behandlingen i det andet høje ting været fremhævet som ønskeligt, at der blev givet befolkningen noget mere udførlige oplysninger, navnlig om de nye ting i konventionerne, og det er givet, at der her er en opgave for pressen, en opgave, som det jo nok vil være vanskeligt at løse, selvom pressen har en god vilje, og her er også en opgave for radioen, som måske kan gøre noget. Men derudover ville det dog måske være rimeligt, at man overvejede at finde frem til former for oplysning, så at befolkningen bliver klar over, at den i en given situation har visse rettigheder; det er måske ikke altid givet, at den kan få dem respekteret, men det kan have sin værdi, at befolkningen selv er klar over disse rettigheder, så at den overfor fremmede magthavere og deres redskaber kan påberåbe sig rettighederne som eksisterende i folkeretten. Jeg vil henstille, at man er opmærksom på dette problem, og jeg rejser det spørgsmål, om ikke det vil være rimeligt at prøve på at finde frem til en meget forkortet, populær fremstilling af de centrale punkter i disse konventioner, en tryksag, der er nemt overskuelig, og jeg vil henstille til overvejelse, om ikke f. eks. hjemmeværnet burde forsynes med en sådan tryksag, så det i givet fald var klar over centrale bestemmelser i de rettigheder, som